

Súd: Okresný súd Senica
Spisová značka: 24P/16/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2623209432
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Boris Buľubaš
ECLI: ECLI:SK:OSSE:2024:2623209432.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Senica sudcom JUDr. Borisom Buľubašom vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: R. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, v konaní zastúpená opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Senica, dieťa rodičov: matka S. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom P. E. XXX, XXX XX J. D. I. a otec O. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. E. T., o úpravu práv a povinností k maloletému dieťaťu, takto

rozhodol:

I. Maloleté dieťa R. E., nar. XX.XX.XXXX sa zveruje od 25.07.2023 do osobnej starostlivosti matky S. I., nar. XX.XX.XXXX, ktorá bude maloletú zastupovať a spravovať jej majetok v bežných veciach.

II. Otec O. E., nar. XX.XX.XXXX je povinný platiť na výživu mal. R. E., nar. XX.XX.XXXX sumu 150,- eur mesačne, odo dňa 25.07.2023, vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky mal. dieťaťa.

III. Otec O. E., nar. XX.XX.XXXX, má nedoplatok na zročnom výživnom za obdobie od 25.07.2023 do 31.05.2024 v sume 1.533,90,- eur, ktorý nedoplatok je povinný splácať popri bežnom výživnom v pravidelných mesačných splátkach po 50,- eur mesačne vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky mal. dieťaťa s tým, že omeškanie s úhradou jednej splátky má za následok zročnosť celého nedoplatku na výživnom.

IV. Stretávanie sa otca s mal. R. E. sa neupravuje.

V. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Matka maloletej R. E. podala na Okresnom súde Senica dňa 25.07.2023 návrh na určenie výživného na maloletú. Svoj návrh matka odôvodnila tým, že maloletá sa narodila mimo manželstva, matka s otcom maloletej nežije v spoločnej domácnosti. Otec na domácnosť a maloletú neprispieva. Matka je na rodičovskej dovolenke, poberá rodičovský príspevok 301,- eur a prídavky na dve deti vo výške 120,- eur. Matka aj otec majú ešte jednu vyživovaciu povinnosť na mal. syna O. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky. Otcovi bolo rozsudkom Okresného súdu Senica určené výživné vo výške 100,- eur mesačne, ktoré tiež riadne a včas neplatí. Otec o deti nejaví náležitý záujem, zatajuje miesto svojho pobytu. Matka nepozná presnú výšku jeho príjmu ani majetkové pomery. Matka žiadala zaviazať otca platiť výživné na maloletú v sume 150,- eur mesačne.

2. Otec sa k návrhu matky nevyjadril. Na riadne predvolanie na pojednávanie dňa 28.05.2024 sa nedostavil. Doručenie návrhu a predvolania má vykázané náhradným spôsobom, neúčast' na pojednávaní neospravedlnil.

3. Súd vykonal dokazovanie výsluchom matky, rodným listom maloletej (č. I. 6), spisom Okresného súdu Senica sp. zn. 11P/10/2022, potvrdením o poberaní rodič. príspevku a prídavku na dieťa (č.l. 7 - 10), potvrdeniami (č. I. 30 - 31, 32 - 35), oznámením MU (č. I. 36), dokladmi o výdavkoch (č. I. 38 - 46), rodným listom detí (č. I. 53, 54), mzdovým listom a skončením prac. pomeru (č. I. 64 - 65) ako aj ostatným obsahom spisu a zistil tento stav vecí:

4. Pri výsluchu na pojednávaní dňa 20.02.2024 matka uviedla, že má ešte jednu vyživovaciu povinnosť k mal. O. E., nar. XX.XX.XXXX. Spolu so synom a dcérou R. I. bývajú v rodinnom dome, ktorý je vo vlastníctve jej matky. V dome býva jej mama spolu s jej bratom a sestrou. Sestra má dve dcéry. Otcom mal. O. E. je taktiež O. E., nar. XX.XX.XXXX. S otcom maloletých detí žila v spoločnej domácnosti v čase asi do 6 mesiacov pred narodením dcéry. Otec mal. odišiel pracovať do Y.. Spomínal, že v Y. pracoval tak že prepravoval tovar pomocou vozíkov. Nevie presne koľko tam zarábala, ale malo by to byť viac ako 1.000,- eur mesačne. Jeho vzdelanie je učňovská škola odbor murár. Na syna O. jeho otec uhradil výživné do mája 2023, kedy dal výživné vo výške 20,- eur. Matka v súčasnej dobe nepracuje, je na materskej dovolenke, príjem má vo výške 460,- eur mesačne. Podieľa sa na nákladoch na bývanie u matky sumou 80,- až 90,- eur mesačne. Zdravotný stav matky je dobrý. Dcéra R. je zdravá. Náklady na stravu pre ňu sú vo výške 50,- až 60,- eur. Matka varí osobitne pre syna a dcéru, na stravu minie okolo 120,- eur. Na ošatenie pre dcéru minie mesačne okolo 100,- eur. Za škôlku pre syna uhrádza 20,- eur mesačne a za obedy 30,- až 45,- eur mesačne záleží od toho ako chodí do škôlky. Od júla 2023 otec mal. neuhradil žiadnu sumu na výživné pre dcéru. Matka je v kontakte s rodinou otca maloletej, jeho starý otec jej uviedol, že otec maloletej raz prišiel do E. T., zobral si nejaké veci a povedal že ide pracovať do V.. Nevie či sa zdržuje vo E. T.. Otec dcéru videl naposledy vtedy keď bol na matrike čestným prehlásením priznať otcovstvo. Na Vianoce r. 2022 dal dcéru a taktiež synovi darček a odvtedy im žiadny dar nedal a s dcérou sa taktiež nevidel. Matke je vyplácané náhradné výživné v sume 100,- eur cez ÚPSVaR len na mal. O..

5. V rámci záverečnej reči kolízny opatrovník na pojednávaní dňa 28.05.2024 žiadal, aby súd určil výživné na maloletú primerane schopnostiam a možnostiam otca maloletej. Výšku výživného ponechal na rozhodnutí súdu.

6. Z rodného listu maloletej R. (č. I. 53) má súd preukázané, že matkou maloletej je S. I., nar. XX.XX.XXXX a otcom O. E., nar. XX.XX.XXXX.

7. Z rodného listu maloletého O. (č. I. 54) má súd preukázané, že matkou maloletého je S. I., nar. XX.XX.XXXX a otcom O. E., nar. XX.XX.XXXX.

8. Z potvrdenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Senica o poberaní rodič. príspevku a prídavku na dieťa (č.l. 7 - 10, 30, 32 - 34) vyplýva, že matka poberala rodičovský príspevok vo výške 345,20 eur mesačne a prídavok na deti vo výške 120,- eur mesačne. Otec nie je poberateľom dávky pomoci v hmotnej núdzi, ani iných dávok sociálnej pomoci.

9. Zo správy Sociálnej poisťovne zo dňa 08.09.2023 (č.l. 31) vyplýva, že matka nie je poberateľom dávky v nezamestnanosti, nemocenskej dávky ani dôchodkovej dávky.

10. Z oznámenia mesta E. T. zo dňa 13.09.2023 (č. I. 36) vyplýva, že otec je slobodný, zamestnávateľ im nie je známy, miestom jeho trvalého pobytu je od 31.07.2019 mesto E. T.. Jeho správanie nebolo riešené v priestupkovom konaní.

11. Zo mzdového listu a skončenia prac. pomeru (č. I. 64 - 65) O. E. vyplýva, že tento v spoločnosti TIR SERVICE, s.r.o. nepracuje už cca 3 a pol mesiaca a jeho pracovný pomer skončil v skúšobnej dobe a to dňom 10.07.2023. Jeho čistá mzda bola vo výške 158,06 eur.

12. Zo spisu Okresného súdu Senica sp. zn. 11P/10/2022 súd zistil, že rozsudkom č.k. 11P/10/2022-42 zo dňa 19.07.2022 bol mal. O. zverený do osobnej starostlivosti matke a otcovi bola uložená povinnosť prispievať na výživu maloletého sumou 100,- eur mesačne a zároveň nedoplatok na zročnom výživnom bol povinný zaplatiť najneskôr do troch mesiacov od právoplatnosti rozsudku k rukám matky. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 18.08.2022.

13. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

14. Podľa § 24 ods. 6 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov dbá na právo toho rodiča, ktorému nebude maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati. Rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, môže sa práva na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati domáhať na súde.

15. Podľa § 25 ods. 2 Zákona o rodine ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvoze; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

16. Podľa § 62 ods. 1, ods. 2, ods. 3, ods. 4, ods. 5 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.¹³⁾ Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

17. Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli dohodu o výške výživného.

18. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu, rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

19. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy mesiac dopredu.

20. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

21. Podľa § 121 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

22. Podľa § 157 CMP, rozsudok vo veciach výživného možno na návrh zmeniť alebo zrušiť, ak sa zmenia pomery.

23. Podľa § 35 CMP, súd je povinný zistiť skutočný stav veci.

24. Podľa § 52 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len CMP) žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

25. V danom konaní súd rozhodoval o návrhu matky na úpravu práv a povinností k maloletému dieťaťu. Matka zabezpečuje o dieťa celodennú starostlivosť, starostlivosť o dieťa je na dobrej úrovni, preto súd

maloleté dieťa zveril do osobnej starostlivosti matky a tiež určil, že matka bude maloletú zastupovať a spravovať jej majetok v bežných veciach. Z výsledkov vykonaného dokazovania a zisteného skutkového stavu veci vyvodil súd ten právny záver, že v zmysle § 36 ods. 1 Zákona o rodine bol návrh matky na úpravu práv a povinností rodičov k maloleťmu dieťaťu dôvodný, nakoľko rodičia maloletej spolu nežijú a nezabezpečujú spoločnú starostlivosť o dieťa. Pri rozhodovaní súdu o úprave práv a povinností rodičov k maloleťmu dieťaťu súd prihliadol na záujem maloleťého dieťaťa a dospel k záveru, že je v jej záujme, ak bude zverená do osobnej starostlivosti matky, t.j. toho rodiča, ktorý v súčasnosti dieťaťu zabezpečuje celodennú starostlivosť. U matky má maloletá vytvorené stabilné rodinné zázemie. V starostlivosti zo strany matky neboli zistené žiadne nedostatky. Maloletá má v domácnosti matky vytvorené vhodné podmienky na bývanie a rozvoj. Maloletá sa s otcom nestretáva. Súd je toho názoru, že zverením maloletej do osobnej starostlivosti matky jej budú zabezpečené riadne podmienky a predpoklady na jej riadny vývoj, výchovu a celkovú starostlivosť. Z uvedeného dôvodu súd rozhodol o zverení maloletej do starostlivosti matky a zároveň rozhodol, že matka bude maloletú zastupovať a spravovať jej majetok v bežných veciach.

26. Súd má súčasne v zmysle § 24 ods. 1 Zákona o rodine povinnosť určiť, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu. Súd pri rozhodovaní o výživnom prihliada na odôvodnené potreby maloleťého dieťaťa, ktoré môžu byť rôzne, a sú závislé predovšetkým od zdravotného stavu dieťaťa, od jeho fyzickej a duševnej vyspelosti, nadania dieťaťa, spôsobu jeho prípravy na budúce povolanie a na uplatnenie sa v spoločenskom živote. Pod odôvodnenými potrebami oprávneného je nutné rozumieť základné potreby, ktorými sú strava, ošatenie, hygiena, pomerná časť nákladov za bývanie, poplatky za lekársku starostlivosť, lieky a podobne, ako aj školské a mimoškolské aktivity, šport, kultúru. Výraznou mierou sú potreby maloleťého dieťaťa bezprostredne ovplyvňované schopnosťami, možnosťami a majetkovými pomermi obidvoch rodičov, na ktoré súd pri rozhodovaní o výživnom tiež prihliada. Povinnosťou oboch rodičov, bez ohľadu na to, či s deťmi žijú v spoločnej domácnosti, je venovať všetky svoje sily dôslednému zabezpečeniu výživy svojich detí a podieľať sa tak na všestrannom vývoji svojich detí, ktoré nie sú schopné ešte samé sa živiť a ktoré sú z tohto dôvodu odkázané v plnej miere na svojich rodičov. Možnosti a schopnosti povinného sú dané jeho vzdelaním, povolaním, praxou, zdravotným stavom, celkovými majetkovými pomermi a u samostatne zárobkovo činnnej osoby tiež mierou jeho pracovnej aktivity, kvalitou jeho práce a schopnosti uplatniť sa v konkurencii.

27. Pri rozhodovaní o výške výživného súd vychádzal z toho, že mal. R. bude mať v júli 2024 dva roky. Zdravotný stav maloletej je dobrý. Matka uviedla náklady na domácnosť v sume 80,- až 90,- eur mesačne, na stravu maloletej vo výške 50,- až 60,- eur mesačne, náklady na oblečenie pre maloletú v sume 100,- eur mesačne, ďalej uhrádza náklady za škôlku pre syna 20,- eur mesačne a za obedy 30,- až 45,- eur mesačne. Matka poberá rodičovský príspevok vo výške 460,- eur mesačne a rodinné prídavky vo výške 120,- eur mesačne. Matka nemá možnosť pracovať, nakoľko vzhľadom k veku dieťaťa, matka musí o dieťa zabezpečovať celodennú starostlivosť. Mesačný príjem matky je potom celkovo 580,- eur. Aktuálny pobyt otca sa nepodarilo súdu zistiť. Otec maloletej je povolaním murár. Nie je evidovaný na úrade práce ako nezamestnaný, neboli u neho zistené žiadne zdravotné obmedzenia, ktoré by mali vplyv na možnosť zamestnať sa. Otec má okrem mal. R. ešte jednu vyživovaciu povinnosť k mal. O., ktorá mu bola určená rozsudkom Okresného súdu Senica č. k. 11P/10/2022-42 zo dňa 19.07.2022 vo výške 100,- eur mesačne. Otec neplní vyživovaciu povinnosť ani k jednému dieťaťu. Vzhľadom na povolanie otca (murár) a ponuky na trhu práce v tejto oblasti má súd za to, že je v možnostiach a schopnostiach otca dosahovať príjem minimálne 1.200,- eur mesačne a to aj vzhľadom na veľkú mieru pravdepodobnosti, že otec pracuje v zahraničí.

28. V danom konaní sa jedná o konanie, ktoré možno začať i bez návrhu a súd nie je viazaný nielen požiadavkou na úpravu od konkrétneho požadovaného času, ale ani požiadavkou konkrétneho výživného. Súd zohľadnil všetky vyššie uvedené okolnosti a vychádzajúc zo zisteného skutkového stavu veci a hlavne vzhľadom na vek dieťaťa, súd určil otcovi povinnosť platiť výživné na maloletú R. sumu 150,- eur mesačne, vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky. Súd takto určené výživné považuje za primerané schopnostiam a možnostiam otca, keď tento je schopný dosahovať zárobok okolo 1.200 eur mesačne vzhľadom na pracovné ponuky zamestnancom v odvetví stavebníctva. Taktiež súd prihliadal aj na odôvodnené potreby maloleťého dieťaťa v jeho veku. Odôvodnené potreby dieťaťa, respektíve ich finančnú náročnosť možno všeobecne odvodzovať od veku dieťaťa. Spravidla s

nástupom do predškolského zariadenia určitým spôsobom vzrastá aj finančná náročnosť starostlivosti o dieťa. Rovnako súd zohľadnil aj skutočnosť, že otec má ešte jednu vyživovaciu povinnosť voči mal. O.. Pri predškolskom veku dieťaťa, by malo byť výživné na jedno dieťa približne 18 %, pri dvoch deťoch približne 12 % zo zárobku rodiča. Otec maloletej nie je vedný na úrade práce ako nezamestnaný, nepoberá žiadne štátne sociálne dávky, jeho pobyt nie je súdu známy. Vzhľadom na povolanie otca, murár, je súd toho však názoru, že otec má možnosti a schopnosti pracovať a dosahovať dostatočne vysoký príjem na platenie výživného. Súd je názoru, že je v otcových možnostiach a schopnostiach dosahovať príjem zo zamestnania a prispievať tak na výživu mal. R. sumou 150,- eur mesačne. Vzhľadom na príjem otca, ktorý by mohol dosahovať a vzhľadom na oprávnené potreby dieťaťa, súd potom určil primeranú výšku výživného v sume 150,- eur mesačne od 25.07.2023 od podania návrhu tak, ako navrhla matka. Už len z bežných ponúk práce na internetovom portály vyplýva, že murár - pomocný pracovník dosahuje zárobok okolo 1.700,- eur mesačne brutto.

29. Vzhľadom na určenie výživného od 25.07.2023, vznikol otcovi nedoplatok na zročnom výživnom za obdobie od 25.07.2023 do 31.05.2024 v sume 1.533,90 eur, ktorý je otec povinný splácať v pravidelných mesačných splátkach vo výške 50,- eur popri bežnom výživnom s tým, že omeškanie s úhradou jednej splátky má za následok zročnosť celého nedoplatku. Súd pri určení nedoplatku vychádzal zo skutočností, keď otec neprispieval na výživu maloletej žiadnou sumou. Otcovi tak vznikol nedoplatok za 7 dní v mesiaci júl 2023 vo výške 33,90 eur a následne za mesiace august 2023 až máj 2024, t.j. 10 x 150,- eur, t.j. 1.500,- eur, celkom je potom nedoplatok vo výške 1.533,90 eur. Nedoplatok na výživnom súd otcovi povolil splácať po 50,- eur mesačne popri bežnom výživnom.

30. Čo sa týka úpravy stretávania sa otca s maloletou, súd tento neupravil, nakoľko otec sa s maloletou nestretáva a rodičia úpravu styku otca s maloletou nežiadali upraviť.

31. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

32. O trovách konania rozhodol súd podľa § 52 C.m.p. z toho dôvodu, že súd nezistil žiadne dôvody ktoré by umožňovali priznať náhradu trov konania jednému z účastníkov.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje, v troch vyhotoveniach (§ 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a/ neboli splnené procesné podmienky,

b/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby

uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e/ súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f/ súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g/ zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h/ rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že

právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zák.č.233/1995Z.z., ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.